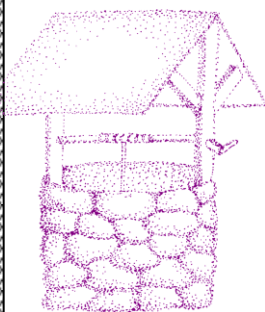

דמשק אליעזר

יו"ל ע"י וועד להוצאת כתבי ר' אלכסנדר אליעזר קנאפפלער שליט"א

בן מוה"ר רבי יצחק נפתלי קנאפפלער זצ"ל, אבדק"ק טשילע יצ"ו, ומח"ס "קני המנורה"

ונכד הגה"צ ר' רפאל אהרן קנאפפלער זצוק"ל הי"ד, אבדק"ק טיניע, ומח"ס "מנורת אהרן"

גליון בדברי תורה ובהלכה ואגדה, פנינים יקרים לכבוד שבת קודש וכו' ובדברים העומדים ברומו של עולם

• עש"ק פרשת וירא, כ' מרחשון - שנת תשפ"א לפ"ק - שנה ח' גליון ד' (ק"נ) •

ברכת מזל טוב מעומק הלב פנימה

שגורה בזה אל מעלת כבוד ידידינו היקר, הרב החסיד העוסק בתורה ובעבודה ובגמילות חסדים לטובת הכלל והפרט, ידיד ה' וידיד נפש כל חי, זוכה ומזכה את הרבים בכל עת ועונה, שואל כענין ומשיב כהלכה, כבוד שם תפארתו

הרה"ג ר' אלכסנדר אליעזר קנאפפלער שליט"א

לרגל השמחה אשר במעונו

בהולדת נכדו למזל טוב ובשעטומ"צ

אצל חתנו בנו הרה"ג המופלא ומופלג בתוי"ש, צנא מלא ספרא, הלא הוא

הרה"ג מוה"ר מרדכי שלמה הלוי אויסטערליץ שליט"א

ר"מ בישיבה דהסידי סקווירא ב"פ

ויהי רצון מלפני אבינו שבשמים שיזכה להכניסו בבריתו של אברהם אבינו בעתו ובזמנו, ויזכה לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים. והברכה אחת הוא לאביו ולזקינו שיזכו לראות ממנו ומכל הבנים ונכדים רב אידיש נחת ושובע שמחות, ואך טוב וחסד ירדפום כל ימי חייהם, אמן ואמן.

כעתירת וברכת חברי המערכת

גליון "דמשק אליעזר"

~~~ הערות והארות מתקבלות בחיבה ~~~

RABBI ALEXANDER KNOPFLER • 1564 - 48 STREET • BROOKLYN N.Y. 11219

TEL: (917) 755-4864 • FAX: (718) 437-3388 • Email: 7554864@gmail.com

בענין ביאת אליהו לברית מילה - ומקורו מפרשת וירא

איתא בספרי קודש (מובא בספר אוצר הברית סי' י"ג) שאליהו הנביא שבא לכל ברית מילה נשאר עד יום שלישי למילה, ומוזה מובן המנהג בכמה מקומות שמכניס הכסא של אליהו שלשה ימים קודם המילה ואף מניחים הכסא של אליהו שלשה ימים אחר המילה, ובאמת מצינו אצל אברהם אבינו ע"ה שביום שלישי למילתו בא הקב"ה לבקרו ושלח לו המלאך רפאל שרפאותו ולהציל את לוט, ולכל שאר בני ישראל שולח הקב"ה את אליהו הנביא והוא נשאר עד יום שלישי למילה.

ויש להביא סמוכין לזה מהא דאיתא מהרמ"ע מפאנו (מאמר הנפש חלק ד' פרק י"ב) וז"ל: אליהו מלאך הברית הוא היה בשעת המילה משלים המרכבה עם ג' אנשים באלוני ממרא, ונרמז בפסוק וירא אליו, שהן אותיות אליהו בחסרון ה"א משמו על הדרך שהוא חסר ו"ו במקומות אחרים ידועים, והטעם במקום הזה לחסרון הה"א כי לא הוגלם דיוקנו של אליהו וז"ל באותו שעה כלל עכ"ל עיי"ש, והלא פסוק זה וירא אליו ה' ה' ביום שלישי למילתו, ומוזה חזינון שאליהו הנביא נמצא ג"כ ביום שלישי למילה, ודו"ק.

ומעתה נוכל לומר בדרך דרוש, דהלא במצות קרבן פסח כתיב וכל ערל לא יאכל בו, וא"כ הוכרחו בכל ערב פסח למול את כל מי שעדיין לא נימול קודם הקרבת קרבן פסח, וא"כ הרי בא אליהו בכל ערב פסח לברית מילה, וכיון שבא בערב פסח הרי נשאר עד שלישי למילה, וישראל קדושים בודאי לא יניחו את אליהו להסתובב בחוצות, רק בודאי יהי בכל בתי בני ישראל אצל הסדר הקדוש, [ובצירוף מה שכתבנו לעיל (אות ג)] שאליהו הנביא הוא בעל המחבר של ההגדה של פסח ובא להסדר לראות שעושים הסדר כראוי וכיאות], ומאחר שהי' כן בשעה שבית המקדש הי' קיים, שוב נשאר כן לדורות אף לאחר החורבן בעוה"ר שאליהו הנביא בא לכל בתי בני ישראל להסדר הקדוש.

ובזה יונעם לחיך מה שראיתי בקובץ אמרי קודש מאת כ"ק מרן אדמו"ר מבאבוב שליט"א (הג הפסח תשי"ע חלק א' עמ' ה') במה שראינו אצל אביו כ"ק מרן אדמו"ר בעל דברי שלמה זצוק"ל שהגם שזכה להיות סנדק אלפי פעמים בימי חייו עלי אדמות, מכל מקום הי' כל ברית מילה חשוב בעיניו לדבר גדול, והיה מתכוון כלילה שלפניו בשמחה של מצוה ובהתחדשות, ובפרט כשנדרמן ברית מילה באחד מזמנים המיוחדים כגון בשבתות וימים טובים, ובמיוחד כשהי' ברית בערב פסח הי' ניכר על פניו שמחה עצומה וחדוה עלאה בהתרוממות הנפש עד למאוד עיי"ש.

ולפי דברינו מובן מאד מהו גודל השמחה כשיש ברית בערב פסח, שהרי כאמור עי"ז הרי יגיע אליהו הנביא בערב פסח, וככה ישאר עד יום שלישי למילה, וממילא יהי' אצל הסדרים של כל בתי בני ישראל, ועפי"ז יש לומר עוד טעם מה שעושים ומכניס כוס של אליהו, והוא ב"ה דבר נאה.

מתוך דרשה לחג הפסח שנת תש"פ לפ"ק - בענין ברכת "על" אכילת מצה

בספר טעמי המנהגים (קונטרס אחרון, סימן תתקט) מביא פירוש נחמד מס' תוספת חיים, על דברי רש"י עה"פ וירא אליו ה' באלני ממרא (בראשית יח, א) דפירש"י, הוא שנתן לו עצה על המילה, לפיכך נגלה אליו בחלקו – והקושיא ידוע, היאך אפ"ל שאאע"ה לקח עצה מממרא אם לעשות מה שצוהו הקב"ה? ומפרש שאברהם אבינו ע"ה היה מסופק איזה ברכה יברך, אם יברך "על המילה" או "למול" (ראה פסחים ז, ; ושו"ע יו"ד סימן רס"ה ס"א, ובלבוש שם) [כיון דאפשר לעשותו ע"י שליח, אבל עשאן בעצמו], וממרא נתן לו עצה לברך "על המילה" כמו שאנו מברכין, וזה שפירש"י: הוא שנתן לו עצה "על המילה" ר"ל לברך ברכת "על המילה"! (וכ"ה בספר פינת הבית, סימן קנ"א, שוב מצאתי שכן פירש גם מרן הקדושת יו"ט זי"ע בספרו ע"פ דרוש, ע"ש באריכות).

דברי תורה שאמרתי בסעודת ברית מילה של נכדי רך הנימול הילד בנציון אפרים הי"ו
בן בני הרה"ג ר' ישראל שמעון קנאפפלער שליט"א
ביום א' פרשת אמור תשע"ד לפ"ק - בביהמ"ד דקהל חסידי באבוב

הנה נהגו לומר בברית מילה כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים, וכבר נאמרו בזה ביאורים טובים בנוסח הלז, וגם אני בעניי כבר אמרתי כמה וכמה אופנים בזה, אך כעת אבוא לומר שמונה פירושים בקיצור, להגל הברית מילה שהוא ביום השמיני ללידה, ועוד חזון למועד ליתר הפירושים בעזהש"ת.

(א) העולם אומרים שזהו ברכה לרך הנימול, כשם שנכנס לברית שהי' הילד בריא וחזק (דאל"כ אין לעשות הברית כמובן), כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך בריאות השלימות.

(ב) יש מפרשים שהוא ברכה להאבות, כשם שנכנס לברית וכו' היינו כמו שהיה להם הזכיה להכניס הבן לברית, כן יהיה להם הזכיה לגדל הבן להבר מצוה ולהשיאו אשה.

(ג) לפעמים כשיש חולה מוסיפין לו שם כדי לבטל הגזירה, לכן מאחלים ברכה להבן "כשם" שנכנס לברית, באותו השם שנכנס לברית, "כן" יכנס לתורה וכו', ולא יצטרכו ח"ו להוסיף לו שם, רק יהיה בריא וחזק כל העת.

(ד) יש הרבה אנשים שכשהולכים להעבודה משנים את השם מיענקל לזשעיקאב וכדומה, לכן אומרים "כשם" היהודי שנכנס לברית, כמו כן יכנס וכו' ולמעשים טובים.

(ה) יש מקומות רבות בעוה"ר בהעולם המאדערני, שהבחורים והבתולות יוצאים לפגישות, ובעוה"ר זה הביא להרבה חורבנות, לא כן באנשי שלומינו [היימישע חסידישע עלטערן] שנהוג שהאבות משדכים את הבנים. ושמעתי הרבה מהם מאנשי חוג הליטאי שאומרים שהם מקנאים בזה הציבור החסידי, שרואים בעליל שדבר זה מביא להרבה חורבנות ומכשולות. ובזה אתי שפיר הבקשה שמבקשים "כשם שנכנס לברית", היינו כמו בברית מילה לא היה לו שום דיעה, "כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים", שיתגדל בחור חסידי ויבטח באבותיו, שימצאו לו שידוך יפה והגון.

(ו) הבן נכנס בבריתו של אברהם אבינו בלי שום פניות, רק האבות הכניסוהו, כמו כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים בלי שום פניות, רק בלתי לה' לבדו, לקדש שם שמים ברבים.

(ז) "כן" יכנס לתורה, כן בגימטריא שבעים, ימי שנותינו בהם שבעים שנה, כן יכנס לתורה. כל השבעים שנה יהיה בבריאות השלימות, וביראת שמים, בלתי לה' לבדו.

(ח) כשם שנכנס לברית כן יכנס לחופה, שישאר בקדושתו ולא יפגום ויכשל בחטא, ולא יצטרך לדברי חכז"ל (רש"י פ"ו וישלח ל"ו ג' בשם אגדת שמואל) דחתן מוחלין לו כל עוונותיו וכו', אלא יהי' כניסתו לחופה כמו כניסתו לברית בלי חטא.

עניני ברית מילה - מספר "פניני אבן יקרה" עה"ת

והגה הילד הזה, אם כי באמת הוא אצל ומתאבל על תורתו ששכת, אמנם אין אצלתו שלימה ואמיתית, דהלא אם צרנו צאמת להשיג ולמנוח את אצידתו, היינו תורתו אשר שכת, ויטה שכמו לעול תורה, להמית עצמו באהלה של תורה, אז בעזר השם כן יעלה צידו למלא את חסרון אצידתו, ולקנות לו את קנין התורה, נמנע שאצלתו אין אצלה אמיתית, ועל כן שפיר מותר לנחמו בעצם יום השבת קודש, אם כי עוגג קרא ה' לשבת ואסור מלזעוק בו, והצן. (כן אמרתי בנפשי אני הק' דצ"ש, להוסיף לענ"ד על דברי כבוד מעלתו הרמה שליט"א).

בשם שנכנס לברית בן יבנם לתורה ולחופה ולמעשים טובים. אפשר לומר בזה, דהנה האדם נצרא בתכלית להתעלות בכוחות עצמו, וע"כ הוא נצרא החלש צין כל היצורים, להורות שאין יצירתו נגמרת צלידתו, ורק צריך להתעמל הרבה בעצמו שיוכל להגיע לתכלית שלימותו.

והגה זהו ענין הצרית, וכמו שכתבו הקדמונים, להורות שאינו נצרא שלם וצריכים לחתוך הערלה ואז נקרא שלם.

וזוה צא לרמוז לו שמעתה ועד עולם ידע להתעמל בכל עניניו, ולולא זאת לא הגיע כלל לתכלית ציאתו בעולם הזה.

והגה כן הוא בתכלית כל מעשיו שעושה צעוה"ז, הן צלימוד תורתו, והן צמעש"ט, והן צהעמדת דורות, הכל הוא בתכלית זה, שאין יצירתו נגמרת ונשלמת, ותמיד הוא צריך לפעול ולעשות בעצמו להגיע אל השלימות.

וזוה מוזן מה שאמר כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים. והיינו שכשם שנכנס לברית, בתכלית המורה שהוא צריך להתעמל בעצמו ואין יצירתו נגמרת, כן יכנס לתורה ולחופה ולמעש"ט שכל הפעולות הללו יגיע להכרה והצנה זו לדעת ולהצין שהוא צריך להתעמל ולפעל בעצמו, והצן כי הוא נחמד.

הגה המנהג צישראל, שהש"ק שלפני הצרית מילה קורין צשם שבת שלום זכר, ונוהגין לצקר אלל התינוק הנולד. וכתב הט"ז צסי" רס"ה ס"ק י"ג צשם הדרישה, טעם לדבר צקור הלו, שהוא כעין ניחום אצלים, שבאין אל הילד לנחמו מאצלו שהוא אצל על תורתו ששכת, וכדצרי חכו"ל (מה ל' ע"ב) תינוק אשר צמעו אמנו, מלמדן אותו כל התורה כולו, וכיון שצא לאויר העולם, צא מלאך וסוטרנו על פיו ומשכחו וכו'. ואשר על כן הוא אצל על תורתו.

ויש לדקדק, דלכאורה אין מותר לנחמו מאצלו, הלא קיי"ל דשבת היא מלזעוק, ואסור לנחם בו אצלים. ואשפר לתרך, דהנה יש צ' מיני אצלות, אצלות רוחניות ואצלות גשמית, ואצלות רוחנית הו מי שמנטער על חסרונו צעבודת ד', כמו המנטער וצוכה על חטאיו או על שכת תורתו אשר למד. ואצלות גשמית הו מי שמנטער על אצידת קרוציו ושאר צשריו, או על אצידת הונו וממונו וכדומה. ומליו צספה"ק, דמותר לשוב אל ד' ולצכות על חטאיו ועל פשעיו ציום השבת קודש, אע"ג שע"ז הוא מנטער צנפשו, הרי שנער ואצלה רוחנית הותרה צש"ק. ולפי"ז יש לחלק, דאצלה גשמית אסור צשבת, ואצלה רוחנית מותר צשבת, ואשר על כן מאחר שאצלת התינוק על שכת תורתו הו אצלה רוחנית, אם כן שפיר מותר לצקרו ולנחם אצלו צשבת, וק"ל.

ועוד יש לחלק ולומר, דאצלות שלימה ואמתית לא הו רק על אצדן אצידה שאין לה תמורה, כמו מי שמתאבל ח"ו על מתו וכדומה, דכיון שמת שוב לא יחזור לעולם. משא"כ אצידה שיש לה תמורה, ודבר הנאצד יכולין להשיג ולמנוח את תמורתו, אצלות כזאת לא הו אצלות שלימה ואמתית, דמאחר שצידו של אדם לצקש ולמנוח את אצידתו, ולהחזיר את אצידתו אל יושנה, שוב אין אצלתו אצלה אמתית, דהלא הדבר תלוי רק צרנו, וכאשר ירצה כן יהיה וכן יקום דבר.